

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Papp Sándor ügyvéd által képviselt felperesnek a Trinn Ügyvédi Iroda által képviselt I. rendű és az II. rendű alperesek ellen kötbér megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. május 20. napján kelt 10.G.40.460/2008/5. számú ítélete ellen az I. és a II. rendű alperesek által benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részeit nem érinti, fellebbezéssel támadott rendelkezéseit részben megváltoztatja, és az I. rendű alperesnek fizetendő perköltség összegét 1.500.000,- (Egymillió-ötszázezer) Ft-ról 2.540.400,- (Kettőmillió-ötszáznegyvenezer-négyszáz) Ft-ra, a II. rendű alperesnek fizetendő perköltség összegét 3.425.000,- (Hárommillió-négyszázhuszonötezer) Ft-ról 5.813.000,- (Ötmillió-nyolcszáztizenháromezer) Ft-ra felemeli.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és a II. rendű alpereseknek egyetemlegesen 186.150,-(Egyszáznyolcvanhatezer-egyszázötven) Ft másodfokú részilletéket.

Az ezt meghaladó költségeiket a peres felek maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes az 1998. április 8-án a Fővárosi Bírósághoz benyújtott és módosított keresetében az I. rendű alperest összesen 161.998.000,-Ft tőke és járulékai

megfizetésére kérte kötelezni. A felperes a 2006. augusztus 3-án érkezett beadványában a keresetét a II. rendű alperesre is kiterjesztette azzal, hogy amennyiben a fenti követelés vagy annak bármely része az I. rendű alperestől behajthatatlan, úgy 161.998.000,- Ft tőke és járulékai megfizetésére kötelezze.

Az elsőfokú bíróság a 2006. november 20. napján kelt 10.G.40.165/2003/71. számú részítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 119.000.685,- Ft-ot és a határozat rendelkező részében meghatározott részösszegek után az egyes munkaviszonyok megszűnésének időpontjától számított törvényes mértékű késedelmi mértékű kamatát, továbbá a 4.757.896,- Ft perköltséget; kötelezte továbbá 1.500.000,- Ft illeték megfizetésére az állam javára. Ezt meghaladóan a felperes keresetét az I. rendű alperes vonatkozásában a késedelmi kamatkövetelés kezdő időpontja tekintetében, valamint a II. rendű alperes vonatkozásában elutasította; kötelezte a felperest az I. rendű alperes javára perköltség megfizetésére.

A felperes és az I. rendű alperes fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban a Fővárosi Ítéltábla a 2007. május 17. napján kelt 14.Gf.40.092/2007/6. számú részítéletében az elsőfokú bíróság részítéletét részben megváltoztatta, az I. rendű alperest terhelő marasztalás összegét 119.658.000,- Ft-ról 59.829.000,- Ft-ra leszállította azzal, hogy a kamat kezdő időpontja a teljes összeg vonatkozásában 1995. augusztus 1. napja; a kamat mértékére vonatkozó és az I. rendű alperest a perköltség, valamint a le nem rótt illeték megfizetésére kötelező ítéleti rendelkezéseket helybenhagyta. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.925.000,- Ft másodfokú költséget. A II. rendű alperesre vonatkozó keresetet elutasító rendelkezést hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Megállapította, hogy a másodfokú eljárásban a felperesnek és a II. rendű alperesnek személyenként 1.925.000,- Ft költsége merült fel, a felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték összege 900.000,- Ft.

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Gfv.IX.30.463/2007/2. számú részítéletével a Fővárosi Ítéltábla részítéletét a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében hatályában fenntartotta.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a felperes részítélettel el nem bíralt I. rendű alperessel szembeni kereseti kérelmét, továbbá a II. rendű alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelmét és a II. rendű alperes beszámítási kifogását kellett elbírálnia.

A Fővárosi Bíróság a 2008. május 20. napján kelt 10.G.40.460/2008/5. számú ítéletében a felperesnek az I. és a II. rendű alperesekkel szembeni kereseti kérelmét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 1.500.000,- Ft perköltséget, a II. rendű alperesnek 3.425.000,- Ft perköltséget. Megállapította, hogy a felperes illetékmentessége folytán le nem rótt 900.000,- Ft fellebbezési illetéket az állam viseli.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy az alperesi kifogásoknak helyt adva a felperes kereseti kérelmét mindkét alperessel szemben a követelés elévülésére

tekintettel utasította el. Az elsőfokú bíróság a jelen ítélettel elbírált kereseti kérelem tekintetében a pervesztes felperest kötelezte a perköltség megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

A bíróság a perköltség mértékének megállapítása során a felperesnek az I. rendű alperessel szemben 42.340.000,- Ft megfizetése iránti kereseti kérelmét és a II. rendű alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelmét vette figyelembe. A II. rendű alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelem tekintetében a pertárgyértékét a Pp. 24. § (1) bekezdése alapján a hatályos részítéletben megállapított 59.829.000,- Ft marasztalási összeg és a 42.340.000,- Ft összegeként 102.069.000,- Ft-ban állapította meg.

A felperesnek az I. és a II. rendű alperesek részére fizetendő perköltségként az ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. §-a alapján határozta meg azzal, hogy a (2) bekezdésében foglaltak szerint a munkadíj összegét a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányosan állapította meg. A mérséklés során figyelembe vette a 2006. augusztus 3. napján előterjesztett kereset felemelést követően a jelen bíróság előtt kifejtett I. és II. rendű alperesi ügyvédi tevékenységet, így az érdemi tárgyalásokon való megjelenést, nyilatkozattételt, az I. és a II. rendű alperesi jogi képviselőtől érkezett beadványok számát és terjedelmét.

Az elsőfokú bíróság a II. rendű alperes részére megítélt perköltség körében figyelembe vette a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.092/2004/6. sorszámú határozatában megállapított 1.925.000,- Ft költséget. Az elsőfokú bíróság a Fővárosi Ítéltábla határozatában megállapított 900.000,- Ft fellebbezési illeték viseléséről a felperes illetékmentessége folytán a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján döntött.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kapcsolatban az I. és a II. rendű alperesek elsődlegesen a perköltségre vonatkozó kijavítási kérelmet, másodlagosan fellebbezést terjesztettek elő.

A Fővárosi Bíróság az alperesek kijavítási kérelmét a 2008. szeptember 26-án kelt 11. sorszámú végzésével elutasította azzal, hogy azt a perköltség viselésére vonatkozó fellebbezésként bírálja el.

Az I. és a II. rendű alperesek a fellebbezésükben az elsőfokú bíróság ítéletének kizárólag a perköltségre vonatkozó rendelkezéseinek a megváltoztatását, az I. rendű alperes vonatkozásában a megbízási szerződés alapján 3.048.480,- Ft-ra, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a szerint 1.764.240,- Ft-ra, míg a II. rendű alperes vonatkozásában a megbízási szerződés szerint 11.663.856,- Ft-ra, míg a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a alapján 5.783.970,- Ft-ra történő felemelésével kérték.

Elsődlegesen arra hivatkoztak, hogy az I. rendű alperes vonatkozásában a pertárgy értékét helyesen 42.340.000,- Ft-ban állapította az elsőfokú bíróság, azonban a II. rendű alperessel szemben az utolsó tárgyaláson összegszerűen is fenntartott 161.998.000,- Ft helyett csak 59.000.829,- Ft-ot vett figyelembe.

Sérelmezték továbbá, hogy a tárgyaláson felmutatott megbízási szerződéssel ellentétben a bíróság által megítélt ügyvédi munkadíjat tartalmazó perköltség részt nem a megbízott javára ítélte meg, hanem a felperest az I. és a II. rendű

alpereseknek rendelte megfizettetni annak ellenére, hogy a perköltség tekintetében az alperesek jogi képviselője a megbízási szerződésre hivatkozva kérte a perköltség javára való megítélését.

Ezen túlmenően kifogásolták az ügyvédi munkadíj tekintetében alkalmazott mérséklést, mert az eljárás során egyfelől nyilvánvalóvá vált, hogy a felperes úgy tartja fenn kereseteit, hogy már több mint egy év bizonyosan tudta, hogy elévült követelést érvényesít és az elévülési kifogást nem tudja cáfolni; másrészt a mérséklés indoka megítélésük szerint alaptalan, mivel az alpereseket képviselő jogi képviselőnek legalább öt éves munkája van jelen perben, amely tekintetében részére még perköltséget egyáltalán nem ítélt meg.

A felperes a 2008. szeptember 22-én kelt beadványában az elsőfokú bíróság felhívására úgy nyilatkozott, hogy az alpereseknek a pertárgy érték számítását nem vitatják, vagyis, hogy az I. rendű alperessel szemben érvényesített igénye 42.340.000,-Ft, a II. rendű alperessel szemben érvényesített igénye 161.998.000,-Ft.

A felperes az alperesek fellebbezésére fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az I. és a II. rendű alperesek fellebbezése részben alapos.

Az I. és a II. rendű alperesek a fellebbezésükben kizárólag a perköltséget, azon belül az ügyvédi munkadíj összegét, valamint a jogosult a személyét sérelmezték, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete ellen irányuló fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés b) pontja szerint tárgyaláson kívül bírálta el; a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem korlátaira tekintettel.

A Pp. 75. § (1) bekezdése szerint a perköltség - a törvényben meghatározott kivételeket nem tekintve - mindaz a költség, ami a felek célszerű és jóhiszemű pervitelével kapcsolatban akár a bíróság előtt, akár a bíróságon kívül merült fel. A (2) bekezdés kimondja, hogy a perköltséghez hozzá kell számítani a felet képviselő ügyvéd készkiadásait és munkadíját is.

A Pp. 78. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a pernyertes fél költségeinek megfizetésére a pervesztes felet kell kötelezni.

A Pp. 79. § (1) bekezdése kimondja, hogy a bíróság a perköltség összegét a fél által előadott és a szükséghez képest igazolt adatok figyelembevételével állapítja meg.

Jelen ügyben az I. rendű alperes vonatkozásában alkalmazandó, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 8/2002. (III.30.) IM rendelet 2. §-a kimondja, hogy az ügyvédet megillető díjazást a bíróság az eljárást befejező határozatában állapítja meg. A 3. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a pernyertes fél indítványozhatja, hogy részére a bíróság az eljárásbeli képvisellel felmerült költség címén állapítsa meg a fél a képviselője között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíját. A rendelet szerint a megbízási szerződésben

kikötött munkadíjat a 3. § (2) bekezdés alapján a bíróság az általa indokoltnak tartott mértékre leszállíthatja.

A II. rendű alperes vonatkozásában alkalmazandó 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése a) és b) pontjai szerint a fél pernyertessége esetére igényelheti, hogy részére a bíróság az ügyvéd munkadíjának és készkiadásainak címén kötelezze a pervesztes felet a fél és a képviselője között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött megbízási díj, valamint a fél által képviselője részére költségtérítésként megfizetett indokolt készkiadások együttes összegének megfizetésére. A (2) bekezdés akként rendelkezik, hogy az (1) bekezdés alapján megállapított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a pertárgy értékével vagy a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bíróság döntését indokolni köteles.

Mindkét rendelet szabályozásából az következik, hogy a megbízási szerződés alapján az ügyvédi munkadíj megállapítására akkor kerülhet sor, ha a fél legkésőbb az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig erre irányuló indítványát a bíróságnak bejelenti és az ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíjat igazolja.

A jelen ügyben az alperesek jogi képviselője az ügyvédi munkadíjra vonatkozó igényét az utolsó tárgyaláson bejelentette, az ehhez kapcsolódó megbízási szerződéseket a tárgyaláson felmutatta, később az iratokhoz is csatolta.

A felperes jogi képviselője ezzel kapcsolatban semmilyen nyilatkozatot nem tett annak ellenére, hogy ezen a tárgyaláson jelen volt.

Mivel az alperesek jogi képviselője mindkét alperestől származó ügyvédi megbízási szerződést felmutatta, ezért nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a megbízási szerződésben kikötött díjakat alapul véve döntött annak mérséklése tárgyában.

Mindkét alperes vonatkozásában az ügyvédi megbízási szerződés módosításában az ügyvédi munkadíj összegét a perben követelt összeg 6 %-ban állapították meg a szerződést kötő felek.

Az I. rendű alperes vonatkozásában az elsőfokú bíróságnak - figyelemmel arra, hogy a teljes 161.998.000,- Ft összegű felperesi követelésből a jogerős részítélettel 119.658.000,- Ft elbírálására sor került, amely részre vonatkozóan a perköltség jogerősen is megállapításra került - az ítéletben az I. rendű alperessel szemben 42.340.000,- Ft kereseti követelésről kellett döntenie.

Az ügyvédi munkadíj mértékének számításakor a bírói gyakorlat a mérlegelés fő szempontjaként az ügyvéd által kifejtett munkát tekinti és ennek keretében figyelembe veszi az adott ügy jellegét, a pertárgy értékét, a jogi megítélésének fokát, az előterjesztett beadványok terjedelmét és mennyiségét, a tárgyalásokon való részvételt.

Az elsőfokú bíróság a felterjesztett iratokból megállapította, hogy a felperes a keresetlevelet 1998. április 8-án nyújtotta be a Fővárosi Bírósághoz. A Fővárosi Bíróság a 17. sorszámú ítéletével utasította el a keresetet, amelyet a Legfelsőbb Bíróság a 2003. január 13. napján kelt Gf.II.32.829/2001/3. számú végzésével hatályon kívül helyezett és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. A megismételt eljárás vonatkozásában előírta annak vizsgálatát, hogy a perbeli szerződés egésze, illetve annak 6. pontja más okból nem semmis-e, ha semmisség, illetve részleges semmisség nem áll fenn, a felperes követelése teljes egészében vagy részben megalapozott-e. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság 71. sorszám alatt hozott részítéletet, majd az eljárás befejezéseként 5. sorszám alatt ítéletet. Az I. rendű alperesi képviselő az eljárásokban mindvégig részt vett, a tárgyalásokon jelen volt, előkészítő iratokat nyújtott be. A 119.658.000,- Ft vonatkozásában érdemben védekezett, míg a 42.340.000,- Ft összegű felperesi igénnyel kapcsolatban elsődlegesen elévülési kifogást terjesztett elő, másodlagosan érdemi védekezést.

Mindezen körülményeket és a fent részletezett mérlegelési szempontokat figyelembe véve a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az I. rendű alperesnek a megbízásban kikötött a felperes által érvényesített tőkeösszeg után járó 6 % ügyvédi munkadíj nem jár, hanem csak a 42.340.000,- Ft 5 %-a, amely 2.117.000,- Ft, és a 423.400,- Ft összegű áfa-val együtt az I. rendű alperesnek járó ügyvédi munkadíj összege 2.540.400,- Ft.

A II. rendű alperes vonatkozásában a jelen ítéletben a teljes kereseti kérelemről, azaz a 161.998.000,-Ft-ról kellett az ítéletben dönteni, mivel a részítéletben csak az I. rendű alperessel kapcsolatban került jogerősen megállapításra marasztalás, ezért alappal sérelmezte a II. rendű alperes a fellebbezésében azt, hogy a pertárgy értékét az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a felperes a II. rendű alperes vonatkozásában a keresetét a Legfelsőbb Bíróság határozatát követően indult megismételt eljárásban terjesztette elő 2006. augusztus 3-án, amellyel szemben a II. rendű alperes jogi képviselője másodlagosan érdemi védekezést is előterjesztett, elsődlegesen azonban elévülési kifogásra hivatkozott, és azt az elsőfokú bíróság is elfogadta. Mindezeket túl a másodfokú bíróság a mérlegelési szempontokból figyelemmel volt arra is, hogy mindkét alperest ugyanaz a jogi képviselő képviselte, ezért a keresete jogalapjával az ahhoz kapcsolódó tényekkel már tisztában volt. A kereset kiterjesztést követően az eljárás vége felé kapcsolódott be, ezért jóval kevesebb tárgyaláson vett részt és kevesebb előkészítő iratot nyújtott be az elsőfokú bírósághoz. Mindezek alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint a pertárgyértéket alapul véve ügyvédi munkadíjként annak 2 %-a, azaz 3.239.960,- Ft, valamint 647.992,- Ft összegű áfa illeti meg, összesen 3.888.000,- Ft. Ehhez hozzá kell adni a Fővárosi Ítéltábla részítéletében javára megállapított 1.925.000,- Ft másodfokú perköltséget, így a II. rendű alperest összesen 5.812.952,- Ft illeti meg ügyvédi munkadíjként.

Tévesen hivatkoztak az alperesek a fellebbezésükben arra, hogy az elsőfokú bíróságnak az ügyvédi munkadíjat - figyelemmel a megbízási szerződésben foglaltakra - a jogi képviselő részére kellett volna megfizettetnie. A megbízási szerződésben foglaltak ugyanis a bíróságot nem kötik, a Pp. 78. § (1) bekezdése pedig egyértelműen úgy rendelkezik, ami a bíróságot köti, hogy a pernyertes fél költségeinek megfizetésére a peresztes felet kell kötelezni, ezért az elsőfokú bíróság ítélete helyesen az I. és a II. rendű alperesek részére fizetendő perköltségről rendelkezett.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének az alpereseket terhelő perköltség összegét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és a rendelkező részben foglaltak szerint mindkét alperes vonatkozásában felemelte.

Az I. és a II. rendű alperesek a fellebbezésük tekintetében részben pernyertesek lettek, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest az I. és a II. rendű alperesek által lerótt fellebbezési eljárási illeték pernyertesség arányában álló összegének az alperesek javára történő megfizetésére, még ugyanezen rendelkezés alapján a felek a másodfokú eljárás során felmerült egyéb költségeiket maguk viselik.

Budapest, 2009. év január hó 27. napján

álinkásné dr. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.
előadó bíró

Dr. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő